

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

Abonamentul:

Pe un an 32. coroane.
Pe șase luni 16. cor. — Pe trei luni 8. cor.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile
să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Taina de a stăpâni

În Stuttgart, la Strecker și Schröder, a apărut o nouă ediție a celebrei *table Peutingeriane*, sub îngrijirea învățatului autor Conrad Miller.

Vestita lucrare *Tabula itineraria Peutingeriana* este una din scrierile de căpetenie ale învățatului arheolog Conrad Peutingger, (născut în Augsburg la 1465, și mort în 1547), și cuprinde, cum se știe, drumurile militare romane din imperiul de jos, va să zică și din Dacia. (În franțuzește a apărut și la 1875: La table de Peutingger. În ediție germană la 1888).

Scriitorul Hermann Bahr face, cu ocazia ediției dela Stuttgart, următoarele observări într'un ziar vienez:

Adusă pe vremuri la Augsburg din partea lui Celles și încredințată arhivarului Peutingger, tabela cu numele acestuia a trecut prin mai multe mâni, până când după două sute de ani a ajuns în mâinile prințului Eugen; iar după moartea sa, a rămas în proprietatea bibliotecii dela curtea vieneză.

Lucrarea este atribuită cosmografului roman Castorius, care trăind în jumătatea a doua a veacului al IV-lea d. Cr., a utilizat la compunerea ei vechile itinerarii ce se adunaseră dela Dioclețian încoace. Ea slujea, pe atunci, nu atât științei, cât mai ales trebuinței practice: călătorul avea puțința de a vedea drumurile măestrite ale lumii vechi, ca într'un fel de Baedeker ilustrat.

Pentru noi, oamenii de astăzi, harta Peutingeriană n'are numai interes anticvaric. Eu nu pot să-mi în-

chipuesc un dar mai frumos, ce s'ar putea face unui tânăr.

La prima vedere el se va înveseli, pe urmă adâncindu-se în înțelesul ei, va surprinde într'însa o frumuseță de nesfârșită seriozitate, o frumuseță morală.

Căci aici, în opera aceasta, ni se învederează cât de mare a fost Roma, nu numai în clădirea drumurilor sale, ci și în clădirea de lumi nouă.

Înțelegem dintr'însa lucrul, prin care romanii au izbutit să cucerească lumea. Învățăm a înțelege, că ei nu numai au cucerit-o, ci s'au înstăpânit și asupra părții interne a cuceririi lor. Ei au știut să găsească lumea, fiindcă o purtau înșiși în sufletul lor. Și ea s'a lăsat să fie stăpânită de dânșii, căci prin aceasta i se făcea un serviciu.

Ei, romanii, au fost domni adevărați, adevăți astfel de domni, pe cari slujindu-i te înalți și te simțești mai liber.

Căci năzuința lor puternică de a se întinde eră împreună cu adâncă îngăduință pentru felul străin de a fi al altora.

Romanii au fost cei dintâi, cari au știut prin ce poți stăpâni cu adevărat asupra unui popor: prin aceea, că-l ajuți să ajungă la desăvârșire.

Aceasta este marea taină a puterii lor de a țineă popoarele la olaltă.

Vântul vechei libertăți romane va bate totdeauna din harta Peutingheriană.

*

A bon entendeur, salut.

Pricepătorul n'are trebuință de multă vorbă.

Italianii și prizonierii de război

Dela cartierul de presă se anunță următoarele:

Italianii silesc în tot felul pe soldații de naționalitate slavă din Austro-Ungaria, cari au căzut în captivitatea lor, să intre în armata italiană, adevăți într'una din legiunile străine ce se luptă în armata italiană.

Procederea aceasta vatămă învederat dreptul internațional.

Dacă prizonierii de război refuză de a comite trădare împotriva patriei lor, sânt supuși la grele pedepse.

Italianii îi fac să creadă, că Boemia a ajuns regat independent, prin urmare sânt datori să se lupte pentru neatărnarea sa. Pe lângă toată truda lor, n'au putut să izbutească decât într'u câțva la chei; la slavii de sud însă au avut puțin succes.

Soldații născuți din țărâtime țin cu deosebită statornicie la patria lor, și numai din clasa semiculților au fost în stare italianii să câștige ceva material.

Cei din Ucraina se poartă în mod vrednic de urmat.

Așa numita legiune română se compune deocamdată numai din ofițeri. Grosul feciorilor români nu voiește să se înroleze sub steagurile italiene.

În legiunea polonă au intrat aproape numai foștii legionari poloni.

Ofițerii austro-ungari de limbă polonă țin cu tărie la jurământul lor.

De multe ori se întâmplă încăerări între soldații de diferite naționalități. Astfel în tabăra dela Podula s'a întâmplat o mare bătălie între

cehi și slovaci, deoarece slovaci au refuzat să facă parte din legiune, zicând că sânt cetățeni ungari.

Marea majoritate a soldaților austro-ungari de limbă slavă s'a purtat fără îndoială corect, — ceea ce nu se poate de ajuns constată în fața științelor mincinoase ale propagandei dușmane.

Cu atât mai vârtos trebuie să se protesteze împotriva faptului, ca soldații noștri căzuți în captivitate să fie siliți prin tot soiul de agitări, ba și prin pedepse să-și calce jurământul și să se facă trădători de țară. Dacă italianii nu vor înceta cu procederea lor, Austro-Ungaria va lua astfel de contramăsuri, care pentru italieni vor fi cu mult mai neplăcute.

Reforma proprietății

În programa lucrărilor de toamnă ale guvernului ungar se cuprinde și prezentarea proiectului de lege despre reforma proprietății.

În chestiunea aceasta s'au ținut, încă în luna trecută, două anchete în ministerul de agricultură sub președinția ministrului, a contelui Béla Serényi. Raportor în anchetă a fost secretarul de stat Bartóky, care a prezentat din partea sa planul reformei. Acest plan, care deocamdată nu se consideră ca plan al guvernului, pornește din ideea, că prima condiție a reformei radicale este, ca statul să fie înzestrat cu drept cât mai larg de expropriere.

Conform planului, trebuie să se statorească trei categorii, în care statul să-și poată validă acest drept.

FOIȘOARA

Cântece

— În formă populară —

I

Dorurile mele, poate
Mi le știe satul toate;
Numai dorul din vâlcea
Nu mi-l știe nimenea.

Și de-l știe,
De nu-l știe

Floare-mi pui în pădărie,
Și de-i lumea bună, rea,
Când o tau cătră vâlcea,
Nu-mi mai plânge inima.

II

Vântul bate, leagănă,
Frunza 'n codru-i galbenă;
Vântul bate, vântul zice:
Rău e 'n codru, măi voinice.
Pică frunza, seacă valea,
Supărarea și cu jalea.
Au cuprins de-alungul calea.

III

Biata cetină plecată
E de vreme supărată,
Că din verde ntunecată
A rămas creangă uscată.
Nici oițe, nici izvoare,
Nici drăguțe câprioare.

Numai vântul supărat
A adus vorbă din sat
De dorul înstrăinat.

IV

Dorul meu de astă-vară
L-am pierdut pe drum de țară,
Și de-atuncia-i tot pe cale,
Sus la deal și jos la vale,
Înfrățit cu sorz jale.

E. M.

Inimioara

— Povestire de J. Claretie —
(Urmare) 5

Pomério le ghicea și gesturile.

Omul cu fesul roșu se apropie de Kadja. Bretonului i se părea chiar că-l vede întinzându-și mâinile slabe spre inimioara de granit pe care fata i-o arătă, ca să-i facă năcaz.

Deodată Pomério auzi un sunet de carne palmuită. De bună seamă, Maltezul apucase de braț pe frumoasa fată. Aișa și negrul rădeau mereu, indiferenți la cearta celor doi.

Băiatul simți asemenea o lovitură puternică drept în creștet; un obiect, care se izbise în pânza baracei, tocmai în dreptul lui, și se sparse. Era paharul Kadjei, pe care aceasta îl aruncase, fără să-l nime-

rească în capul Maltezului. Dar desigur că omul o înșfăcase, că-i răsucea mâna sau brațul, căci ea se sbătea, țipă, strigă, aprinzându-se din ce în ce mai mult.

— Lasă-mă, n'auzi? Dă-mi drumul! Mă doare, îți spun că mă doare! Lașule, mizerabile! Nu, n'ai să pui mâna pe inimioară, nu! nu! nu! Dar veniți-mi în ajutor, idioților! Nu vedeți că-mi frânge mâna? Mă doare, mă doare! Ajutor!

Ah! sângele lui Pomério începu a zvâcni în vine; i se părea că aude clopote și, fără să-și dea seama cum și ce fel, la strigătul de «ajutor» al Kadjei mașinalicește spintecă pânza cu cuțitul de Sheffield, o dădu în lături și se năpusti ca un nebun înăuntru cu cuțitul în mână.

Negrul, care ședea turcește jos, se sculă repede în picioare și Maltezul, ținând mereu strâns pe Kadja de încheetura mâinei, se întoarse spre flăcăul voinic, cu ochii albaștri, care se îndrepta spre dânsul, palid ca un mort, cu părul sburlit.

Numai Aișa, tolănită pe o pernă, rodea în tihnă un os de pui, fără să se sinchisească de ce se petrecea în jurul ei.

Impresarul, bănuind o primejdie, dădu drumul Kadjei, îmbrâncind-o; ea, speriată oarecum se uita la Pomério, zimbându-i măgulită de apariția lui neașteptată. Petre, sărind ca un nebun, înhățase pe Malteze de cravată, și-l zguduia furios:

— Ești beat, prietene, pe semne, bombăni impresarul. Ali! Ali!

Ali nici n'asteptase să-l cheme celalalt; el își și puse mâinile largi, osoase și negre pe umerii bretonului și, împingându-l cu genunchiul în dreptul șalelor, se încerca să-l îndoie, să-l răstoarne. Dar și Pomério era zdravăn. Dădu Maltezului un brânci cu atâta putere, încât acesta se rostogoli la pământ, injurând și lovindu-se cu fruntea de o ladă; apoi, întorcându-se spre Ali, Petre îl luă de brâu, cum fac luptătorii din circuri, cu bărbia prrijinită în pieptul negrului, care acum îi smulgea părul, dar el îl strângea de-i păraiau oasele și mușchii săi de fier se infundau în carnea neagră moale.

«Ajutor, ajutor!» strigă din nou Kadja. Aișa se dăduse binișor deoparte, ro-zându-și mereu osul de pui.

Deodată Maltezul, ridicându-se, sărind ca un greere, smulse din mâna lui Pomério cuțitul de Sheffield.

VII

Când isbuti să trântescă pe Ali, Bretonul se ridică puțin, ținând sub genunchii săi pe negrul uriaș, care se năbușea aproape. Ochii săi se îndreptau spre Maltezul scund, negricios și slăbănog, care, plin de sânge pe obraji, cu buzele învinețite de durere și furie îl amenință cu cuțitul,

In primul loc ar fi să se exproprieze proprietățile de pământ câștigate în timpul războiului, firește pe lângă anumite restricțiuni.

De a doua categorie s'ar ținea proprietățile de pământ ale cetățenilor nemaghiari; în a treia categorie ar fi proprietățile fără drept de dispunere.

Afară de acestea, în cazuri de trebuință, dreptul de exproprieare s'ar putea întinde și asupra altor proprietăți particulare.

Anchetele amintite n'au fost altceva, decât un schimb de păreri.

Știrile războiului

Uneltirile înțelegerii împotriva Rusiei au avut drept rezultat, că Anglia și Franța se consideră ca aflătoare în stare de război cu Rusia.

Și așa, începând cu ziua de 16 August 1918, când monitorul oficial francez a publicat comunicatul acesta, foștii aliați s'au prefăcut în dușmani.

Statele din apusul luminat al Europei s'au declarat pe față în contra Rusiei revoluționare, cu intențiunea de a pune iarăși în picioare frontul răsăritean, fie chiar și cu prețul reinvierii țarismului de jalnică pomenire.

După rapoartele din urmă, armata sovietelor a respins în mai multe locuri trupele cehe, cu tot ajutorul japonez ce-l primiseră cam cu întârziere.

Ziarul parisiens *Populaire* osândește planul guvernului francez de a interveni împotriva Rusiei, și zice că se compromite cu desăvârșire bunul nume al republicii franceze, care pornește lupta în centra republicii rusești. Acest fapt ar fi mai rău decât zece bătălii pierdute, — zice numitul ziar.

Comunicatul oficial, dat de statul nostru major, în 23 August: Aeroplane austro-ungare au bombardat cu succes aerodromul italian dela Nostroi. Puterea armată a general-colonelului Pflanzler-Baltin a scos dușmanul în mai multe puncte ale liniilor sale prime, a făcut prizonieri și a capturat tunuri.

Pe frontul apusean s'a pornit noua ofensivă franceză pe un front de 30 kilometri. Nici după un foc cumplit de tunuri, care a durat 12 ore, n'au izbutit să înfrângă apărarea germanilor din pozițiile lor clădite. Inversunarea luptelor de acum întrece orice închipuire, — spune o știre din 23 l. c. dela Basel.

Comunicatul oficial din 24 August: În zorii zilei din 23 aviatori italieni au atacat orașele Bozen și Gris. Dușmanul a aruncat peste 30 de bombe, a omorât mai mulți locuitori și a deteriorat spitalul. Pe frontul italian nimic de seamă.

— Dă-mi cuțitul, ori te strâng de gât, — răcnă Pomério.

Dădu drumul negrului, apucă de beregată pe Maltez, fără să bage de seamă mișcarea bruscă a acestuia.

Nu auzi decât țipătul ascuțit al Kadjei, și simți în lăuntrul lui, în piept, ceva rece; i se păruse că cineva i-a dat un pumn în piept.

O clipă rămase în picioare. Văzu pe Maltez că se face galben ca turta de ceară, că fuge, ca prins de frică.

Apoi mâna Kadjei apucă mâna lui, vocea Kadjei îl întrebă: «Te-a lovit?»

Pomério voi să răspundă «Nu»; dar simțise, că fusese înjunghiat; șezu jos și descheindu-și vesta, văzu că-i curgea sânge mult. Jos, pe pământ, zări cuțitul său de Sheffield, roșu.

Nu-l durea nimic; simțea numai că se înabușe. Avea impresia că și pe dinăuntru lui curgea sângele. Nu se vâetă de loc. Kadja își apropie fața brunetă, fermecătoare, de dânsul. Li venea să strige: «Ești frumoasă, frumoasă, frumoasă!»

Dar baraca se umpluse de lume: marinari, oameni din port, hamali. Apoi, deodată, toți se dădură în lături. Venea poliția.

(Va urma)

Pe frontul albanez: Puterea armată a general-colonelului baron Pflanzler-Baltin a străpuns liniile dușmane și și-a întins atacurile asupra înălțimilor dela sud de Kumani. În același timp, la nord de Berat, am respins violente contraatacuri.

Din raportul lui Ludendorff, se vede că englezii au început să atace cu multă înverșunare, dar cu puțin noroc. Mici înaintări le-au plătit cu pierderi mari.

Comunicatul oficial din 25 August: Pe frontul italian nici o noutate.

Atacul nostru în Albania înaintează cu succes.

Împotriva pornirilor iridentiste

Deputatul bucovinean *Isopescu Grecul* a combătut într-una din ședințele din urmă ale parlamentului austriac, în cuvinte energice, fantoma existenței de porniri iridentiste la românii din monarhia austro-ungară.

A zis, între altele, următoarele:

«Acum de decenii s'a șopotit și se șopoteste de existența unui iridentism român mai ales în Ungaria.

Zic șoptote, deoarece totdeauna când era vorba să se arete fapte concrete, aceste nu se puteau dovedi, dar se făceau mereu aluziuni, al căror temei nime nu-l putea controla, dar nici că se vedea cineva îndemnat să-l controleze.

Nu există iridentism românesc nici în Ungaria, nici în Bucovina. Toate câte se vorbesc despre aceasta sânt invențiuni tendențioase.

Admit că unii intelectuali în timpul războiului, cei mai mulți de teama persecuțiilor la care se așteptau, au fugit în regat. Aceștia-s dezertori, precum îi întâlnim la toate popoarele din Austria și Ungaria.

Aceste puține persoane s'au declarat în urmă — poate numai din ambiție — pentru idealul mare național și au vorbit în acest sens. Dară acești dezertori întinpinară tot așa disprețul întregului popor român din cuprinsul monarhiei, ca bunăoară maghiarii și săcuii din Transilvania, cari au dezertat asemenea în regatul învecinat. Pe la o vreme se putea auzi în București vorbindu-se unguerește mai ca în toate mahalalele.

Poporul român nu poate fi făcut responsabil pentru aceste persoane, pentru că el a ținut cu cinste și credință la patria sa, pentru că el a luptat și și-a păstrat curat și neatins sentimentele sale patriotice. De ce se vorbește dar de iridentism român? Despre aceasta trebuie să vorbim odată pe față. Din început s'a întemeiat legenda despre iridentia română numai pe un svon care s'a iscat pe pământul regatului ungar, fără fapte concrete, fără documente, numai cu scopul ca să se discrediteze năzuințele românilor după o situație mai priincioasă.»

Afacerea Danzer și presa franceză

Deputatul din camera ungară *Ioan Richter* interpelase guvernul, — cum am anunțat la timpul său, — în chestiunea revistei vieneze *Danzers Armezeitung*, care este sprijinită de ministerul de război.

Revista, într'un articol mai lung eră de părere, că pacea dela București a adus folos numai Ungariei, și nu Austriei. Interpelantul, învinuind pe cei dela *Danzers Armezeitung*, că agită pe românii din regat să respingă pacea dela București, ceruse ca guvernul să oprească intrarea în Ungaria a acestei publicațiuni. De atunci revista a și fost oprită de pe teritoriul ungar.

Ziarul francez *Figaro* din 7 August a publicat părți întregi din articolul dela Viena, și le-a însoțit de următorul comentariu, pe care îl publicăm după *Budapesti Hirlap* din 18 August:

«Oare articolul acesta este opera unui luptător singuratic, care ascultând numai de inspirația sa îndrăznește să facă scandal? Să nu credem asemenea lucru. Noi mai de grabă recunoaștem într'însul ecoul acelor ambițiuni, care înainte cu câteva luni au neliniștit Viena, când se speră că coroana *habsburgilor* o vor putea uni cu coroană română. Maghiarii, firește, au împedecat realizarea acestui plan, care ar fi unit pe românii din regat cu românii ardeleni, și astfel ar fi nimicit înrăurirea și puterea maghiarilor.

«Camera dela Budapesta, în ședința sa din 24 Iulie 1918, a acuzat cu tradare de patrie grupul ofițerilor dela spatele acestei reviste. Dl *Wekerle*, șeful guvernului, va cere răzbunare, și dorința sa se va împlini.

«Un fapt însă n'are să se schimbe prin nici un fel de răzbunare. Ear faptul

acesta, care nu poate fi răsturnat și care singur are importanță, este că nici în sferele înalte ale armatei monarhiei oamenii nu-și fac iluzii nici în ceea ce se rapoartă la rușinoasa pace dela București, nici în ceea ce privește oprimarea popoarelor nemaghiare ale Ungariei.»

Darea în judecată a guvernului Brătianu

VII

Exodul copiilor

Al șaptelea cap de acuzare este formulat în termenii următori:

Violarea art. 1, 2 și 3 din legea asupra responsabilității ministeriale prin faptul că, cu abuz de putere, au ridicat cu ocaziunea evacuării teritoriului țării, care în urmă a fost ocupat, copiii de 15 ani și 18 ani, fără autorizația părinților, expunându-i prin nesocotință și completa lipsa de îngrijire, din care cauză au pierit cea mai mare parte din ei.

Din cercetările făcute, am constatat că aceasta evacuare s'a făcut din ordinul și în urma publicațiilor emenate dela depozitele de recrutare. Nu s'a luat nici o dispoziție însă pentru transportul și hrana lor în timpul călătoriei.

Ofițerul, însărcinat cu alimentarea trupelor pe linia de retragere, ne informează că nu a avut nici un ordin să dea alimente, așa încât acești nefericiți au fost hrăniți din mila publicului.

Ajunși la Buzău, toți acești tineri, rău hrăniți și rău îmbrăcați, au fost abandonați spre a-și continua individual drumul în Moldova. O mare parte au murit de mizerie, iar o bună parte din ei au fost întrebuințați la facerea de tranșee pe linia frontului, expunându-i la loviturile inimicului, fără a fi fost protejați de nici o măsură. Numai într'un singur județ, ni se relatează, că ar fi perit cam 1000 de copii.

VIII

Nimicirea avutului public și particular

Al optulea cap de acuzare este formulat în termenii următori:

S'a distrus din ordin: prin incendii și alte mijloace, o bună parte din averea publică și particulară, fără ca aceasta distrugere să se poată justifica prin interes al apărării naționale, ocazionând prin aceasta statului pierderi enorme.

Existența acestor fapte materiale este îndeobște cunoscută, așa încât n'are trebuință de a fi probată.

Cât privește temeinicia motivelor invocate pentru a se justifica aceste măsuri de nimicire, rămâne ca comisiunea de instrucțiune să le examineze, să le caracterizeze și să conchidă.

IX

Coruperea parlamentului

Al nouălea cap de acuzare este formulat în termenii următori:

Violarea art. 1, 2 și 3 din legea responsabilității ministeriale prin faptul că, s'au întrebuințat mijloace de corupțiune asupra membrilor parlamentului, spre a-i pune în imposibilitate de a-și exercita dreptul lor și amăgind astfel reprezentanțiunea națională asupra situațiunii reale a afacerilor statului.

Pe lângă aceasta, cu abuz de putere s'a dispus transferarea în țară străină a unor instituțiuni indispensabile funcționării normale a statului, amenințându-se chiar funcționarii publici ca să execute asemenea ordine ilegale.

Faptul de corupțiune a membrilor parlamentului, rezultă din incasarea nejustificată a unor sume de cătră membrii parlamentului, sume care nu reprezintă nici o diurnă fixată prin regulamentele respective, nici aprobate prin vreo lege.

Pe de altă parte, faptul și tendința de a depărta pe membrii parlamentului din lași, nu se poate explica decât prin dorința guvernului de a scăpa de orice control, căci invocarea primejdiei ca motiv al expedierii lor peste hotare nu poate fi serioasă, din moment ce o parte din parlamentari a rămas permanent în țară.

Deasemenea, faptul ordinului de a se transfera înalta curte de casație în țară străină nu-și găsește nici o explicațiune serioasă, precum nici presiunea făcută asupra membrilor acestei înalte instituțiuni de a se executa acest ordin nu se poate explica decât prin dorința guvernului de a scăpa, în caz eventual, de controlul acestei înalte instanțe.

(Va urma)

Fapte vrednice de urmat

Parohienii din comuna bisericească *Muntele-rece* (tractul Cluj) și-au știut îndepărtării între toate împrejurările datorințele față de biserica străbună și școala confesională.

Cu deosebire de când au în fruntea lor un destoinic conducător în persoana parohului *George Toader*, care cu fapta și cu sfatul stăruie să le arate căile ducătoare la ridicarea nivelului lor moral și intelectual și la întărirea și înflorirea instituțiilor noastre din numita parohie, — conștii de datorințele ce-i impune chemarea preoțească, a izbutit să pătrundă în inima credincioșilor dornici de înaintare în cele bune, îndemnându-i a pune bază la un fond respectabil pentru zidirea unei frumoase biserici.

Cu cugetul și voința neadormită de a vedea ridicat mărețul lăcaș de închinare Domnului, la îndemnul și sfaturile sale, mai mulți credincioși au făcut donații însemnate, parte în număr, parte în obligațiuni de stat, cari toate se află în depozit la casa arhidiecezană.

În timp relativ scurt s'a asigurat un capital de aproape 30,000 cor. pentru zidirea bisericii, și, urmându-se cu colecta cu rezultatul strălucit de până acuma, nu va trece mult timp, când se vor înălța rugăciuni de laudă și mulțămită din noul Sion al Domnului.

Donațiunile s'au făcut din partea următorilor credincioși:

I. În obligațiuni de stat:

1. Comunitatea foștilor iobagi	2000 cor.
2. Gavriil Prigoană a Badi	1000 "
3. Dumitru Goia Oțel	1000 "
4. George Mathis I. Ilie	1000 "
5. Cosma Vidrean I. Teodor	1000 "
6. Toma Pașca broșon	1000 "
7. Ioan Vidrean I. Gligor	1000 "
8. Ilie Stan I. Teodor	1000 "
9. Teodor Vidrean I. Dumitru	1000 "
10. Văd. preot. Melania Prigoană	1000 "
11. Ioan Vidrean Ciotoaei	800 "
12. Ioan Bordea Țonți	800 "
13. Ioan Pleșa Pădineanu	600 "
14. Alexandru Hrista I. Ioan	600 "
15. Gavriil Dodea I. Todor	600 "
16. Teodor Bodea	600 "
17. Nașu Vidrean I. Ioan	600 "
18. Vasile Stan I. Teodor Gușa	600 "
19. Vasile Mathis I. Dumitru	500 "
20. Ioan Vidrean a Mariui	500 "
21. Nașu Vidrean I. Teodor	500 "
22. Victor Prigoană I. Iacob	500 "
23. Mihail Mathis I. Dumitru	500 "
24. Ștefan Madalină Ficu	500 "
25. Vasile Negrea I. Nicolae	400 "
26. Vasile Buzgar a Petri	400 "
27. Simion Buzgar a Petri	400 "
28. Teodor Vidrean a Palaghii	400 "
29. Iosif Bordea I. Ioan	400 "
30. Biserica	300 "
31. Nicolae Precup	300 "
32. Teodor Goia I. Ioan Oțel	300 "
33. Nicolae Rus Caluțu	300 "
34. Ioan Safta Leului	300 "
35. George Vidrean a Oarbi	200 "
36. Antoniu Buș	200 "
37. Nichita Baci	200 "
38. Vasile Hetea	200 "
39. Ștefan Goia Oțel	200 "
40. Ioan Bordea Pișta	200 "
41. Ioan Tomoș	200 "
42. Simion Buș I. Mafteiu	200 "
43. Nicolae Mathis I. Vas. Jaca	200 "
44. Gligor Scrob I. Ioan	200 "
45. George Pleșa	200 "
46. Teodor Dodea a Natului	200 "
47. George Vidrean a Prechi	200 "
48. Vasile Buș I. Ilie	200 "
49. Gavriil Buzgar I. Simion	200 "
50. Nicolae Goia I. Ștefan	200 "
51. Dumitru Vidrean a Buti	200 "
52. Nicolae Vidrean a Petri	200 "
53. Vasile Scrob I. Teodor	200 "
54. Vas. Goia I. Todor, cantor	100 "

II. În numerar:

55. Iacob Prigoană	1400 "
56. Zaharie Marinca	400 "
57. Oana Vidrean și o anonimă	400 "
58. V. Almășan, adv., Cluj	277 "
59. Gavriil Vidrean	200 "

Suma tuturor donațiilor până acuma este de 29,277 coroane.

Gestul laudabil al bravilor credincioși din Muntele-rece și hărnicia preotului lor de bună seamă va afla răsunet și în alte comune, servind de exemplu bunilor creștini și păstorilor adevărați.

Fie ca această jertfă, adusă pentru lauda și preamărirea numelui lui Dumnezeu, să deștepte voința credincioșilor noștri din toate comunele de a se întrece în săvârșirea de fapte creștinești.

A. Todoruț,
funcționar consist.

Condiții de primire

în Institutul și Internatul pedagogic gr. cat. român Balázsfalva—Blaj pe anul școlar 1918/19.

Inscrierile se vor face în 2—4, iar prelegerile se vor începe în 5 Septembrie st. n. Tinerii cari se înscriu de elevi ordinari, sânt obligați să locuească în Internat.

Elevii vor aduce cu sine: 1. Extras de botez dela parohul respectiv; 2. Extras matricular dela matriculantul civil; 3. Atestat medical, prin care se dovedește integritatea trupească și sufletească; 4. Atestat pentru absolvirea alor patru clase gimnaziale, civile ori, superioare populare, respective a cursului pedagogic anterior; 5. Certificat de cetățean ungar dela primăria comunală; 6. Ceice în anul trecut n'au cercetat nici o școală, atestat de moralitate dela parohul respectiv; 7. Declarația părinților ori a tuturilor, iscălită de doi martori, în care aceștia declară, că cunosc condițiile de primire și se obligă a plăti taxa anuală regulat. Cei ce au fost și anul trecut elevi ai Institutului nostru, vor aduce numai actele de sub Nr. 4, 5 și 7.

Elevii vor plăti următoarele taxe: La Institut: 12 cor. pentru fondul regnicolar de penziune al profesorilor, 16 cor. taxă de înscriere, didactul anual 60 cor. apoi 2 cor. pentru fondul de excursiune și alte 2 cor. pentru biblioteca elevilor, — laolaltă 92 cor. Scutire dela aceste taxe nu se dă. La Internat taxă anuală e 1200 cor., dintre cari 200 cor. se vor plăti în naturale (grâu, cucuruz, orz, unsoare, slănină, chimin, lictar, ouă ș. a.) cari se vor socoti în prețul maximal. Taxele internatului se vor plăti în trei rate anticipate.

Vor mai aduce cu sine elevii: 1. o carte de rugăciuni; 2. 4 părechi de schimburi de pânză sau golgiu, bune; 3. cel puțin 6 batiste; 4. 2 părechi de încălțăminte și cel puțin 4 părechi de ciorapi sau de obiele; 5. o saltea (sac de paie) și 2 lepedee (cearceafuri) de pus pe saltea; 6. 2 perini și 2 fețe de perină; 7. 1 tol sau plapomă; 8. un lepedeu pentru acoperirea patului, cusut ori țesut cu motive românești; 9. 1 perie pe veșminte și 3 de încălțăminte; 10. o perie de dinți; 11. cel puțin 3 ștergare și 2 pepteni, unul des și altul rar; 12. 2 servete; 13. 2 păhare de apă; 14. un lăcut bun pentru pulpit și 15. o ladă provăzută cu încluietoare, în care își vor păstra albiturile. Pe fiecare bucată de haine se va coasa monogramul. Toate acestea le vor arăta elevii la începutul anului superiorității Internatului.

Ceice nu vor plăti regulat și anticipativ, nu vor putea fi primiți în Internat.

Blaj, la 19 August 1918.

Direcțiunea.

Instiințare

Anul școlar 1918/19 la gimnaziul român gr. or. din Brad—Brád se începe la 1 Septembrie n. 1918.

Părinții, cari doresc a-și da copiii la acest institut sânt poștiti a se prezenta cu fiii sau fiicele lor în cancelaria direcțiunii gimnaziale la 2, 3 și 4 Septembrie st. n. 1918 spre înmatriculare. Școlarii, cari se înmatriculează pentru primadată la gimnaziu, ori la școala primară, împreună cu acesta, vor aduce *testimoniu școlar, extras de botez și certificat de revaccinare. Testimoniu școlar de pe clasa precedentă îl vor prezenta toți școlarii, cari au absolvit clasa precedentă în institutul nostru.* Examenle de corigență, de primire și suplatorii se vor ține la 30 și 31 August n. a. c. cu privații în 2, 3 și 4 Sept. Cei ce se vor prezenta mai târziu, vor trebui să dovedească cauza întârzierii.

În clasa I. gimnazială se primesc numai școlarii, cari au implinit anul al nouălea, n'au trecut însă peste al doisprezecelea; asupra primirii celor trecuți peste doisprezece ani, hotărăște conferința profesorală, și numai în 5 Septembrie se primesc atari școlarii, dacă nu s'a ajuns numărul prescriș pentru o clasă.

Școlarii din școala poporală se vor primi în școala primară, ori în I. gimn. În școala primară nu se plătește didactul.

În clasele gimnaziale școlarii ordinari plătesc didactul 90 cor., taxa de înscriere 10 cor; eară privații câte 240 cor. pe an; afară de acestea:

Fiecare școlar plătește pentru bibliotecă 2 cor. la an, taxă pentru fondul de penziuni regnicolar al profesorilor 12 cor., pentru atestate și Anuar 3 cor., pentru «fondul școlarii morboși» câte 1 cor., pentru fondul de excursiuni 2 cor.

Școlarii săraci, diligenți și cu conduită bună, se scutesc de didactul, sau se împărțesc de ajutoare și beneficii din fondul «Masa studenților», sau din alte mijloace,

de care dispune institutul. Ceice se simt îndreptățiți la scutirea de didactul, la înscriere au a-și prezentă cererea instruată în regulă la începutul anului. Mai târziu nu se vor lua în considerare.

Didactul se plătește *deodată la înscriere*, sau în două rate și anume: *întâia rată la înscriere și a doua în Februrie necondiționat.*

Fără plățirea aceasta nu se va înscrie nici unul.

Fără știrea și învoirea direcțiunii gimnaziale, nu e permis nici unui elev a ocupa camera. Aceia cari nu vor observa această îndrumare, nu se vor înscrie.

Fiecare școlar trebuie să aibă cărțile de școală, admise la acest institut. Cărțile rupte și murdare se vor lua dela școlarii și se vor nimici.

Dela fiecare școlar se cere, să aibă îmbrăcăminte corespunzătoare și haine de pat.

În 5 Septembrie 1918 medicul gimnazial va vizita școlarii în prezența dirigentului de clasă, se va face împărțirea orelor și se vor începe prelegerile pe anul școlar 1918/19.

În 8 Septembrie n. 1918 se va face invocarea Duhului Sfânt și citirea legilor școlare.

Brád, (Brad) la 15 August 1918.

Ștefan Albu,
director.

Știrile zilei

Numărul cel mai d'apioape al ziarului nostru apare, în urma sfintei sărbători a Adormirii Născătoarei de Dumnezeu, Sâmbătă în 18/31 l. c.

Profesori noi au fost aleși la gimnaziul din Brașov domnii: G. Noaghea, I. Hango, Dr. T. Olariu și Il. Cristea; iar la școala comercială de acolo domnii: I. Iosif și Dragoș Navrea.

Proprietari de regiment la honvezime. Instituția d'a se numi proprietari de regiment s'a introdus acum și la honvezi. Maiestatea Sa, domnitorul nostru, s'a numit proprietar al primului regiment de infanterie honvezească. Proprietar al regimentului de inf. honv. nr. 20 este numit ministrul baron Al. Szurmay.

Spania. Ministrul prezident spaniol, Dato, a publicat un comunicat, în care accentuează, că Spania nu voiește să se amestece în război, fiindcă nu are cauză pentru aceasta.

Sfântul sinod al Rusiei pentru unirea tuturor bisericilor. Un comunicat din Kopenhaga al ziarului Frankfurter Zeitung aduce știrea, că sfântul sinod al Rusiei s'a întrunit în sesiune în Kopenhaga și a decis înființarea unei secții separate pentru unirea tuturor bisericilor creștine, în temeiul dogmelor credinții bisericii ortodoxe răsăritene.

Concertul Aca de Barbu în Reghin. Ni se anunță: Un mare și reușit concert s'a dat la Reghin în seara zilei de 10 August. Dșoara *Aca de Barbu* a executat o bogată programă de cântece d'ale măștrilor clasici și moderni. Două cântece populare românești din această programă, predate cu temperament de artistă, au fost în deosebi aplaudate. Ziarul local sâsesc, *R. S. Wochenblatt*, a publicat cu acest prilej un elogios raport despre concertul dșoarei Barbu.

Misiune religioasă americană în Rusia. În Chicago din America s'a înființat o societate misionară cu scopul de a face convertiri în Rusia pe sama confesiunii evanghelice. Societatea dispune de mijloace bănești multe și e condusă de misionarul William Fetler, care voiește să meargă la Moscova însoțit de o sută de misionari cu o pregătire deosebit de aleasă. Pe timpul țarismului Fetler condusese un institut biblic în Rusia, dar la ordinul lui Rasputin a fost silit să părăsească marea stat ortodox.

Socialiști francezi pentru pace. Longuet, șeful partidului socialist francez, a făcut acum unele declarații, din care este evident, că cercurile socialiste franceze nu renunță la politica lor pacifistă. Guvernul lui Clémenceau pune mari greutăți socialiștilor. Nu voiește să dea pașapoarte șefilor socialiști, să plece în America. Cu toate acestea socialiștii francezi nu se descurajază, ci luptă mai departe cu scopul de a câștiga pe partea lor pe socialiștii americani, pentru ca kongresul internațional de pace, — pe care doresc a-l ține, — să poată avea sprijin cât mai mare.

Măsuri împotriva ofițerilor ruși. Din Frankfurt se anunță, că Kolugaiev, membru al sovietului din Moscova, a propus a se înființa pe seama foștilor ofițeri ruși și a burghezimei o tabără separată, unde cei concentrați să fie luați sub pază ca ostatici. Pentru cazul că foștii ofițeri și burghezimea ar face încercări de a se produce contra-revoluție, cei concentrați în tabără să fie împușcați. Propunerea s'a primit. Până acum au fost prinși peste 50 mii de persoane, care sânt păzite în casarme.

Asentarea evreilor în Palestina. Agența Reuter anunță din Londra, că englezii au început să asenteze pe iudeii cari locuiesc în Palestina spre a se întări batalioanele iudeice sosite din Anglia în Palestina.

S'au dus iar în prisoare. Un soldat rus, Ivan Lepedovici, s'a prezentat nu de mult în lagărul de prizonieri din Oradea-mare și a comunicat ofițerului de inspecție, că s'a reîntors în prisoare. Cât ce a ajuns în Rusia, bolșevicii au voit să-l ducă iarăș la front, și astfel mai bine a venit de nou la Oradea-mare în prisoare. — Tot așa a făcut soldatul Iosif Burinstein din Chișinău. A ajuns acasă în Chișinău, dar nu preste mult s'a întors în tabăra de prizonieri din Pécs.

Cursul de vară pentru preoți. Districtul bisericii evanghelice de dincoace de Dunăre a ținut adunare generală anuală în Pojon. în 23 August a. c. După adunare s'a ținut conferență preotească în preunată cu prelegeri. Preotul Wilhelm Rätz a raportat despre cursul de vară preotesec, ținut în Felsőlövv. Amintim acestea pentru a atrage luarea aminte a cercurilor chemate: preoțimea noastră ar avea mari foloase, dacă pe seama ei s'ar introduce cursuri de vară.

Reformații și socialiștii creștini. Sárospataki Református Lapok într'un articol tratează despre necesitatea unei cooperări comune a reformaților și a catolicilor pe teren social. Ziarul Alkotmány comentează cu multă satisfacție cuprinsul menționatului articol și accentuează, că ar fi o mare greșală, dacă în privința aceasta nu s'ar trece pe terenul faptelor.

Sediul comisarului ardelean. Din Cluj se anunță, că sediul comisariatului ardelean se va muta la Sighișoara. În fruntea comisariatului este Iosif Széll, fost comite suprem al comitatului Făgăraș.

Cel mai bătrân predicator. În orașul Nordingar din Suedia trăiește preotul Propst Petrus Brandell, care e cel mai bătrân preot și predicator al Suediei. S'a născut în 22 Iunie 1819 și astfel a intrat în al sutălea an al vieții sale. A fost sfințit la anul 1846. Deci de 72 de ani îndeplinește chemarea preotească, predicând și azi evanghelia.

Contribuiri pentru sanator. În scopul clădirii sanatorului pentru tuberculoși în răstimpul dela 9 până la 15 August a. c. a intrat din oferte benevole suma de 16 coroane 31 fileri. Contribuiri se primesc și în viitor la Cassa de asigurare a muncitorilor din cercul sibian. Piața Zeughof nrii 5 și 6.

Mulțămintă. Cu ocaziunea sfințirii bisericii din Cărpiniș au binevoit a dăru pe seama bisericii următorii domni și doamne:

1. Dr. Remus Furdul, avocat Câmpeni o evanghelie și 200 Cor.
2. Domnica Dr. Porea n. Chirtop 120 "
3. Dr. Zosim Chirtop, avocat, Câmpeni 100 "
4. Dr. Gheorghe Todea, episcop, Câmpeni 20 "
5. Laurențiu Corches, Câmpeni. 20 "
6. Ana Vlăsa, Câmpeni. 10 "
7. Sofia Gligor, văd. preoteasă Vărtop 100 "
8. Gheorghe Nicola, inv. pens. Albac. 3 "

Parohienii din Cărpiniș au donat bisericii cu ocaziunea sfințirii 100 Coroane. Mulțumesc călduros tuturor pentru aceste daruri. Cărpiniș, 18 August 1918. *Pompiliu Piso* paroh ort. rom.

Premierea unor femei cu copii mulți. Consiliul orașului Essen a organizat o sărbare, în cadrele căreia s'au acordat premii

la 74 de mame, cari au câte opt sau mai mulți copii. Fiecare mamă a primit ca dar un libel de depunere despre suma de 100 mărci. Treisute de mame s'au anunțat la premii.

O femeie substitue pe un ministru. Se anunță din Washington, că guvernul Statelor Unite a încredințat pe domnișoara Mary Andersen din Chikago să substitue pe ministrul lucrărilor publice.

Lupta împotriva fumătorilor. Inregistram câteva date despre lupta pornită în trecut de puterea statului împotriva fumătorilor.

Fumătorii pasionați își vor alina poate dorul de tutun prin citirea acestor date.

Țarul Mihail Feodorovici pedepsea în veacul XVII-lea cu moarte sau cu tăierea nasului pe fumător. Tot în acest timp sultanul Murad al VI-lea a oprit fumatul. În Elveția s'a introdus opreliștea d'a fumă pe la anul 1660. Papa Urban al VIII-lea a amenințat cu excomunicare pe arhiepiscopul de Sevilla, fiindcă era fumător. Inocențiu XI-lea a dat opreliște pentru orașul Roma, și destitua pe preoții fumătorilor.

Prețul caselor în București s'a urcat în timpul din urmă cu 30—40 la sută, fiindcă s'a aglomerat capitalul și s'a început o adevărată întrecere pentru plasarea banilor în clădiri.

Mersul trenurilor. Sosesc, în gara din Sibiu, dela:

Nocrih	la 6:43 f. d. a.
Ciznădie	" 7— "
Vinț	" 7:41 "
Copșa	" 3:07 d. a.
Ciznădie	" 3:44 "
Făgăraș	" 4:34 "
Turnu roșu	" 6:04 "
Ocna (dela băi)	" 8:09 "
Copșa	" 10:05 noaptea.

Pleacă, spre:

Ciznădie	" 5:21 f. d. a.
Copșa	" 6:20 "
Turnu roșu	" 10:50 "
Făgăraș	" 10:13 "
Copșa	" 1:31 d. a.
Ciznădie	" 1:57 "
Ocna (la băi)	" 4:02 "
Nocrih	" 4:06 "
Vinț	" 6:10 "

Teatru cinematograf. Apollo, Strada Schewis. Directoară: D-na Emil Tóth.

Marti și Miercuri, în 27 și 28 August: *Furtună de primăvară*, dramă.

Joi și Vineri, în 29 și 30 August: În interesant film Nordisk.

La fiecare din reprezentații se dau frumoase suplimente de vederi în natură și scene umoristice.

Începutul la: 7 și 9 ore seara.

Cărți și reviste

Despre poporul român din Sela. A apărut din condeiul profesorului *Vasile Caba* în Viena cartea sub titlul *Szilágyi vármegye román népe, nyelve és népköltészete*. Deși menită să fie teză de doctorat, lucrarea se recomandă publicului cititor român. Ea cuprinde multe lucruri nouă și interesante pentru cei ce se ocupă cu etnografia. Se poate comanda dela autor: Vasile Caba, profesor, *Nagyoroszló, Szilágy-megye*. Prețul 10 coroane, și porto 17 fil.

Raportul LV-lea despre gimnaziul superior fundațional din Năsăud pentru anul școlar 1917/18. Publicat de direcțiunea gimnazială.

Gimnaziul fundațional din Năsăud cu începerea anului școlar 1917/18 a intrat în al 55-lea an al existenței sale. În acest an școlar ca puteri didactice au funcționat 14 profesori ordinari definitiv, un profesor de muzică, unul suplent și un instructor de gimnastică.

Au fost înscriși 232 elevi ordinari, 69 privați și 20 privatiste. La examen s'au supus 317 elevi și eleve, Conspectul elevilor supuși la examen arată după confesiune următorul tablou: 231 greco-catolici, 43 greco-orientali, 8 romano-catolici, 2 ev. luterani, 4 reformați, 3 unitari și 26 izraeliți. După limba maternă 275 sânt români, 39 maghiari și 3 germani.

În privința împlinirii datorințelor religioase remarcăm, că tinerimea gimnazială gr. cat. și gr.-orientală a asistat la exhortațiunile cateheților de respectiva confesiune și s'a deprins în cântările bisericesti după tipic.

Concurs

Pentru ocuparea posturilor I și II de învățători la școala noastră confesională ortodoxă română din comuna Bod, protopresbiteratul Brașov, se deschide concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sânt:

a) Salar fundamental de 1200 cor., plătit în rate lunare anticipative din cassa bisericii;

b) pentru cvartir, rețut conform legii;

c) pentru încălzitul și curățitul salei de învățământ se îngrijește parohia.

Învățătorul care va fi ales pentru cl. II, e obligat:

1. A conduce copiii la biserică în toate Duminicile și sărbătorile și a cânta cu ei sf. liturgie. Totdeodată a ținea serviciul de al doilea cantor, pentru care i se va da un rețut de 50 cor. și venit dela pătrăfir.

2. A instrua copiii în religie și a ținea școala de repetiție.

3. A cultiva grădina de pomi.

Cei ce vor să conducă corul bisericii de adulți, vor fi preferați.

Petițiile instruite conform legilor, sânt a se trimite P. On. oficiu protopresbiteral în Brașov, iar concurenții vor avea a se prezenta la biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Din ședința comitetului parohial, ținută în Bod la 17/30 Iulie 1918.

Gerasim Feldorean,
prezident.

Sofron Șerban,
notar.

Văzut:

V. Sfetea,
adm. prot.

Concurs

Pentru întregirea a două posturi de învățători (învățătoare) la școala confesională rom. gr. or. din Preșmer (Prázmár), tractul Brașov, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sânt:

1. Salar fundamental dela biserică 1200 cor.

2. La un învățător cvartir în natură, la celalalt bani de cvartir în sumă de 200 cor., sau cvartir în natură.

3. Rețut de grădină câte 20 cor.

Noi aleși vor avea să funcționeze și ca cantori la biserică, pe lângă remunerația de 1 cor. dela fiecare familie și venitele stolare obișnuite.

Cererile de concurs provăzute cu toate documentele cerute sânt a se înainta oficiului protopresbiteral al Brașovului, iar concurenții se vor prezenta în vreo Duminică sau sărbătoare în biserică spre a cânta, iar eventuale concurențe spre a face cunoștință cu poporul.

Preșmer, la 8/21 Iulie 1918.

Din ședința comitetului parohial rom. gr.-or., ca scaun școlar.

Ioan Ludu,
paroh, preș. com.

Irodion Frateș,
notar.

Văzut:

V. Sfetea,
adm. prot.

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de cl. III. Capalna (Sebeskáporna) în protopresbiteratul Sebeșului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Concurenții au să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare, în termenul indicat, subsemnatului oficiu protopresbiteral, și până în 8 zile înainte de alegere, cu observarea dispozițiilor din regulamentul pentru parohii, să se prezenteze poporului în biserică spre a cânta, respective a cuvânta și celebra.

Sebeș, 21 Iulie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. român al tractului Sebeș, în conțelegere cu comitetul parohial.

Sergiu Medeanu,
protopop.

Concurs

Pentru ocuparea postului al II-lea de învățător la școala noastră confesională din Boiul-mare, tractul protopresbiteral al Sighișoarei; prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. Salar, conform legii în vigoare, plătit în rate lunare anticipative din cassa bisericii. Gradațiile personale se compută numai după anii serviciu la această școală.

2. Cvartir în edificiul școlai. Lemne 2 stângini și rețut de grădină 20 cor.

Dela alesul învățător se cere a fi cântăreț bun, a conduce școlarii în dumineci și sărbători la sf. biserică și a cânta cu ei la sf. liturgie. A forma cu adulții cor, pentru care va primi onorar deosebit.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile instruite conform normelor în vigoare, la oficiul protopresbiteral ort. rom. al Sighișoarei, cu a cărui prealabilă învoire se vor prezenta în comună, spre a face cunoștință cu poporul.

Boiul-mare, la 1/14 Aug. 1918.

George Dănilă, Ioan Neagu, Ioan Țiforea,
par., pres. c. par. episcop. notar. c. par.

Nr. 419/918 protopresb.

Văzut.

D. Moldovan,
protopop.

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător la școala confesională ort. română din Dăncul-mare, protopresbiteratul Orăștiei, se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. Salar fundamental dela comuna bisericească 1200 cor.

2. Cvartir în edificiul școlai.

3. Grădină ¼ jug. catastral.

4. Lemne de foc 2 stângini.

Învățătorul e obligat a cerceta cu elevii biserica și a cânta cu ei răspunsurile liturgice.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze rugărilor cu documentele de lipsă oficiului protopresbiteral ort. rom. din Orăștie în termenul indicat și să se prezinte la fața locului în vreo Duminică sau sărbătoare, spre a-și arăta dexteritatea în cântările bisericești.

Orăștie, la 5 August 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Orăștie, în conțelegere cu comitetul parohial concertent.

Vasile Domaș,
protopop.

Concurs

Se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român», pentru întregirea următoarelor posturi din tractul Deva:

1. Un post de capelan cu drept de succesiune în parohia de clasa III Nevoș, pe lângă neputinciosul paroh Ioan Șinca.

Emolumentele capelanului sânt, afară de dotațiunea dela stat menită pentru capelan, încă jumătate din toate venitele stolare din biserică și afară de biserică, de orice natură, precum și jumătate din birul proțesc.

2. Un post de paroh în parohia de cl. III Almașul mic cu filia Archia.

Emolumentele sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu în termenul deschis, iar concurenții sânt poțiti a se prezenta pe lângă încunoștințarea subsemnatului în vreo Duminică sau sărbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta, eventual celebra.

Deva, la 25 Iulie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Deva, în conțelegere cu comitetul parohial concertent.

Dr. Ioan Dobre,
protopop.

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățătoarești din comunele amintite mai jos se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

1. Blajeni Plain și Sat. Salarul se plătește 1000 cor. din repartii, iar restul dela stat încuviințat sub Nr. 17840 și se va pune în curgere pe baza documentelor învățătorului ales. Cvartir și grădină în natură.

2. Bulzești de jos. Salarul se plătește 600 cor. din repartii, iar restul dela stat încuviințat sub Nr. 171779/914 pe baza documentelor învățătorului, care va fi instituit. Cvartir și grădină în natură.

3. Dupăiastră Sat cu Dupăiastră Porcurea. Salarul se plătește 800 cor. din repartii, iar restul dela stat încuviințat sub Nr. 37030/915. Cvartir și grădină în natură.

4. Craciunesti. Salarul se plătește 400 cor. din repartii, iar restul s'a cerut dela stat. Cvartir și grădină în natură.

5. Grohot. Salarul se plătește 600 cor. din repartii, iar restul dela stat pus în vedere sub Nr. 147568/914. Cvartir și grădină în natură.

6. Luncoșul de sus. Salarul se plătește 600 cor. din repartii, iar restul s'a pus în vedere dela stat. Cvartir și grădină în natură.

7. Ornișdea. Salarul se plătește 1000 cor. din repartii, iar restul dela stat. Lemne de foc 3 stângini din care este a să încălzi și sala de învățământ. Competințele cantonale aproximativ 100 cor. Cvartir și grădină în natură.

Cel instituit va avea să conducă strună dela începutul utrenii. Dintre competenți va fi preferat care va fi în stare să conducă corul existent.

8. Scroafa. Salarul se plătește 300 cor. din repartii, iar restul dela stat, încuviințat sub Nr. 161619/913 și se va pune în curgere pe baza documentelor învățătorului care va fi instituit. Cvartir și grădină în natură.

9. Tomnatecul de jos și de sus. Salarul se plătește 400 cor. din repartii, iar restul s'a cerut dela stat. Cvartir și grădină în natură.

Cei aleși sânt datori a propune și în școala de repetiție, a instrua elevii în cântări, a-i conduce în Dumineci și sărbători la biserică și a cânta cu ei.

Concurenții au să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul oficiu protopopesc în termenul deschis și să se prezenteze în vreo Duminică sau sărbătoare spre a cânta și a se face cunoscuți poporului.

Brad, la 23 Iulie 1918.

Oficiul protopresbiteral gr. or. român al Zarandului în conțelegere cu comitetele parohiale.

V. Damian,
protopop.

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător la școala elem. gr.-or. română din Hașfalău (Mejjasfalva) se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele:

1. Salar de 1200 coroane.

2. Cvartir corespunzător în edificiul școlai.

3. Un pătrar de jug. grădină.

Învățătorul ales este obligat a prevedea instrucțiunea elevilor de toate zilele și a celor de repetiție, a conduce în Dumineci și sărbători elevii la biserică și a cânta la sfânta liturgie.

Concurenții să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare în termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiteral, și înainte de alegere a se prezenta poporului în biserică spre a-și arăta aptitudinea în cântări.

Sighișoara, 30 Iulie 1918.

Oficiul protopresbiteral gr. or. român al tractului Sighișoara, în conțelegere cu comitetul parohial concertent.

Dimitrie Moldovan,
protopop.

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III. Soharu, protopresbiteratul Abrudului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Cererile de concurs, instruite conform legilor din vigoare, se vor înainta subsemnatului oficiu în termenul deschis, iar concurenții cu prealabila încuviințare a subsemnatului, se vor prezenta în vreo Duminică sau sărbătoare la biserică, spre a cânta, cuvânta, eventual a celebra.

Abrud, 16 Iulie 1918.

Oficiul protopresbiteral gr. or. român al Abrudului, în conțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popoviciu,
protopop.

Concurs repetit.

Pentru ocuparea postului de capelan temporal, pe lângă neputinciosul paroh Luca Botean din parohia de cl. III Geoagiu de Jos-Joseni, se publică de nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele capelanului vor fi jumătate din cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotației dela stat, cum și congrua ce se va da prin P. V. Consistor capelanilor.

Reflectanții să-și înainteze rugăritile provăzute cu documentele prescise la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul fixat și să se prezinte în parohie, — pe lângă observarea prescrierilor regulamentare, — în vreo Duminică sau sărbătoare pentru a servi cânta și cuvânta, resp. a face cunoștință poporului.

Geoagiu-Algyógy, la 30 Iulie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. român al tractului Geoagiu în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Popoviciu,
protopop.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională ort. română din Vecord, protopresbiteratul Agnitei, se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt:

1. Salar conform normelor în vigoare dela biserică și din repartii dela popor, computându-se cvinvenalele numai după anii serviciu la această școală.

2. Locuință în edificiul școlai.

3. Rețut de grădină.

Învățătorul ales este obligat a instrua elevii școlai de toate zilele și de repetiție și a cerceta biserica cântând cu ei la sf. liturgie în Dumineci și sărbători.

Reflectanții la acest post să înainteze cererile însoțite cu documentele regulamentare subsemnatului în termenul sus indicat și să se prezenteze în comună spre a face cunoștință cu poporul în biserică.

Agnita, 31 Iulie 1918.

În înțelegere cu comitetul parohial concertent.

Joachim Muntean,
protopop.

ESTE CLAR DEPLIN

că o damă cultă nu poate în-
trebuință, decât pudră-Diana
și cremă-Diana.

Doză de probă . . . 3— K
Doză mare 6— K

De vânzare pretutindeni!